

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	AP09057847 «Қазақстан Республикасын цифрландыру жағдайында білім экономикасын қалыптастыру және дамыту: жүзеге асырудың тұжырымдамалық негіздері мен перспективалары»
Жоба өзектілігі	<p>Қазіргі уақытта адамзат білімнің жеке тұлғаның, ұйымның, қоғамның негізгі бәсекелестік артықшылығына айналған кезеңіне кірді. Осыған байланысты көптеген жаңа қарқынды дамып келе жатқан процестерді қайта қарауға және жаңа тиімді шараларды әзірлеуге ерекше талаптар қойылуда. Сонымен қатар, жеке тұлғалардың көптеген білімі ұйымның білімін, ал жеке адамдар мен ұйымдардың бірқатар білімі қоғамның білімін құрайды. Бұл жағдайда ғылыми білімге, инновацияға және ақпаратқа ие болу ғана емес, сонымен бірге бұл білімді коммерцияландыру және бәсекеге қабілетті өнімге айналдыру мүмкіндігі де өзекті болып отыр. Өз кезегінде "білім экономикасы" технологиялық дамуды жеделдетудің, өнімнің ғылымилығы мен бәсекеге қабілеттілігін арттырудың қуатты импульсіне айналып қана қоймай, қызметті әртараптандыруға ықпал ете отырып, депрессияны жеңуге және жекелеген елдерде және олардың аймақтарында өндірістің өркендеуіне көмектеседі. Білім экономикасын дамыту мәселелерімен көптеген ғалымдар айналысқан, алайда білім экономикасы ұғымы, оның көріну формалары мен элементтері, өндірістің жаңа формалары, білім экономикасын дамытудың шетелдік тәжірибесі және оның қазақстандық шындыққа бейімделуі, білім экономикасын мемлекеттік реттеу әдістері мен білім экономикасын өлшеу әдістері, цифрландыру жағдайындағы білім экономикасының моделі зерттелмеген, сондай-ақ білім экономикасының элементтерін әзірлеу қажеттілігі тууда және де цифрландыру және дағдарыс жағдайында Қазақстан Республикасында адамдардың экономикалық өсуін қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсартуға ықпал ететін білім экономикасының элементтерін әзірлеу қажет. Осылайша, зерттеу тақырыбының өзектілігі, маңызды мәселелердің зерттелмеуі және білім экономикасының қоғамға деген үлкен сұранысы тақырыпты таңдауды және зерттеудің негізгі бағыттарын алдын-ала анықтады.</p>
Жоба мақсаты	Жобаның мақсаты- Қазақстан Республикасында тұрақты экономикалық өсуге қол жеткізу және адамдардың өмір сүру сапасын жақсарту үшін цифрландыру және коронакризис жағдайында білім экономикасын қалыптастыру мен дамытудың теориялық ережелері мен практикалық ұсынымдарын әзірлеу.
Жоба міндеттері	<p>Зерттеу міндеттері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім экономикасына негізделген қоғам туралы тұжырымдамалық идеяларды қорытындылау және білім экономикасы ұғымдарын талдай отырып, өзіндік түсінік беру: <ul style="list-style-type: none"> - білім экономикасы ұғымын, оның мәні мен негізгі сипаттамаларын анықтау, - ақпарат және білім санаттарын өзара байланыста қарастыру; экономиканы цифрландыру. 2. Білім экономикасының негізгі бағыттары мен көріну формаларын зерттеу; цифрландыру жағдайында өндіріс пен басқаруды ұйымдастырудың жаңа формаларын зерттеу: <ul style="list-style-type: none"> - білім экономикасы ұғымын, оның мәні мен негізгі сипаттамаларын анықтау,

	<p>- ақпарат және білім санаттарын өзара байланыста қарастыру; экономиканы цифрландыру.</p> <p>3. Цифрландыру жағдайында шет елдердегі білім экономикасының даму ерекшеліктерін талдау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шет елдерде білім экономикасының қалыптасу тәжірибесін зерделеу және жүйелеу, - шет елдерде білім экономикасын дамыту тәжірибесіне салыстырмалы талдау жүргізу. <p>4. "Қазақстан Республикасында" білімге негізделген экономиканы қалыптастырудың ерекшеліктері мен мемлекеттік реттеу әдістерін қарастыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қазақстан Республикасында білім экономикасын қалыптастырудың негізгі проблемаларын белгілеу және де даму эволюциясын зерделеу, - білім экономикасын мемлекеттік реттеудің қазіргі жай-күйін зерттеу, бұл ретте білім экономикасының элементтерін практикаға біртіндеп енгізу кезінде мемлекет пен бизнестің функцияларын нақтылау қажет. <p>5. Цифрландыру жағдайында білім экономикасын өлшейтін экономикалық құралдар жүйесін ұсыну:</p> <ul style="list-style-type: none"> - цифрландыру жағдайында білім экономикасын өлшеудің қолданыстағы әдістері мен жүйелерін жан-жақты зерттеу. <p>6. Қазақстан Республикасында цифрлық технологияларды қолдану негізінде білім экономикасының моделін әзірлеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - білім экономикасының қолданыстағы модельдерін зерттеу, олардың кемшіліктері анықтау. <p>7. Цифрландыру және коронакризис жағдайында Қазақстан Республикасында адамдардың экономикалық өсуін қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсартуға ықпал ететін білім экономикасы элементтерін енгізуді жетілдірудің ықтимал бағыттарын анықтау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қоғам үшін қолжетімді цифрлық платформаларды пайдалана отырып, ақпаратты хабарлаудың, жинаудың және өңдеудің тиісті технологияларын әзірлеу.
<p>Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер</p>	<p>Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім экономикасына негізделген қоғам туралы тұжырымдамалық идеялар жалпыланған және әдеби дереккөздерді зерттеу нәтижесінде білім экономикасы ұғымына өзіндік түсінік берілген: <ul style="list-style-type: none"> - білім экономикасының ұғымы, оның мәні мен негізгі сипаттамалары анықталды, - ақпарат және білім санаттары өзара байланыста қарастырылған; экономиканы цифрландыру. 2. Білім экономикасының негізгі бағыттары мен көріну формаларын зерттеу негізінде цифрландыру жағдайында өндіріс пен басқаруды ұйымдастырудың жаңа формалары ұсынылды: <ul style="list-style-type: none"> - білім экономикасы мәселелері бойынша отандық және шетелдік авторлардың әдеби көздері жан-жақты зерттелді, - білім экономикасының негізгі бағыттары мен формалары қарастырылады. 3. Шетелдік тәжірибені талдау негізінде шет елдердегі білім экономикасын мемлекеттік қолдау құралдары айқындалады:

	<ul style="list-style-type: none"> - шет елдерде білім экономикасын қалыптастыру тәжірибесі зерделенді және жүйеленді, - шет елдерде білім экономикасын дамыту тәжірибесіне салыстырмалы талдау жүргізілді. <p>4. Қазақстан Республикасында білім экономикасын мемлекеттік реттеудің бағыттары мен әдістері ұсынылды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қазақстан Республикасында білім экономикасының даму эволюциясы зерттеліп, қалыптастырудың негізгі мәселелері белгіленді, - білім экономикасын мемлекеттік реттеудің қазіргі жағдайы зерттелді, бұл ретте білім экономикасының элементтерін практикаға біртіндеп енгізу кезінде мемлекет пен бизнестің функцияларын нақтылау қажет. <p>5. Цифрландыру жағдайында білім экономикасын бағалау әдістемесі ұсынылды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - цифрландыру жағдайында білім экономикасын өлшеудің қолданыстағы әдістері мен жүйелері жан-жақты зерттелді. <p>6. Қазақстан Республикасында цифрлық технологияларды қолдану негізінде білім экономикасының моделі әзірленді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ақпаратты хабарлаудың, жинаудың және өңдеудің тиісті технологиялары әзірленді, бұл ретте қоғам үшін қолжетімді цифрлық платформалар пайдаланылды. <p>Зерттеу нәтижелерін жариялау. Жобаны іске асыру кезеңінде 15 ғылыми жұмыс жарияланды, оның ішінде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған журналдардағы 4 мақала, - Scopus дерекқорына кіретін халықаралық рецензияланатын журналдарда 3 мақала жарияланды (перцентиль 98%, 56%, 8%), - book chapter монографиясында 3 тарау жарияланды, Scopus дерекқорымен индекстелген (перцентиль 49%, 10%), - Scopus дерекқорында индекстелген 2 конференция (Proceeding), - халықаралық конференцияларда 3 тезис жарияланды, - 4 авторлық куәлік алынды, <p>Бұдан өзге, жоба нәтижелерін енгізудің 4 актісі алынды.</p>
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<p>1. Товма Наталья Александровна, бағдарлама жетекшісі, доктор (PhD), э.ғ.к., эл-Фараби атындағы ҚазҰУ университетінің "Бизнес-технология" кафедрасы меңгерушісінің ғылыми-инновациялық қызмет және халықаралық байланыстар жөніндегі орынбасары. Хирш Индексі -6 Scopus Author ID- 56530735400 ResearcherID – N-8698-2017 ORCID – 0000-0002-9114-6923 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56530735400</p> <p>2. Isaias Bianchi, жетекші ғылыми қызметкер, доктор (PhD), Санта-Катарина университетінің қауымдастырылған профессоры, (Флорианополис, Бразилия). Hirsch index -7 ORCID-0000-0001-5480-0642 Scopus Author ID-57014879700 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57014879700</p> <p>3. Мищенко Инна Витальевна, жетекші ғылыми қызметкер, э.ғ.к., Алтай мемлекеттік университетінің доценті (Ресей Федерациясы, Барнаул).</p>

	<p>Хирш Индексі -2 Scopus ID-57203264257 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203264257</p> <p>4. Тлеппаев Арсен Молдағалиевич, жетекші ғылыми қызметкер, PhD докторы, Қазақстан-Неміс университетінің қауымдастырылған профессоры. Хирш индексі -5 https://orcid.org/0000-0001-9754-3383 Scopus Author ID 57189999678 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189999678</p> <p>5. Шуренов Нұрсұлтан Бекетович, аға ғылыми қызметкер, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ "Бизнес-технологиялар" кафедрасының аға оқытушысы. Хирш Индексі -2 ResearcherID - ORCID- 0000-0003-2453-080X Scopus Author ID-57211334673 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211334673</p>
<p>Жарияланым дар тізімі (URL, DOI көрсетілген)</p>	<p>Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитеті ұсынған журналдарда:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. И.В. Мищенко, В.В. Мищенко, И.С. Бианчи. Переход на экономику знаний и высоких технологий в условиях пандемии: опыт России // The journal of Economic Researcher and Business Administration №2, 2021 год. – Алматы, Қазақ университеті. С. 85-93 https://be.kaznu.kz/index.php/math/article/view/2331/2138 https://doi.org/10.26577/be.2021.v136.i2.09 2. В.В. Мищенко, И.В. Мищенко Молодые ученые России в условиях перехода к экономике знаний // The journal of Economic Researcher and Business Administration №2 (140) 2022 год. С. 79-88. https://be.kaznu.kz/index.php/math/article/view/2488/2183 https://doi.org/10.26577/be.2022.v140.i2.08 3. I Mishchenko, V. Mishchenko The healthcare system personnel provision as a prerequisite for the transition to the knowledge economy The journal of Economic Researcher and Business Administration №1, 2023. С. 136-147 https://be.kaznu.kz/index.php/math/article/view/2641/2231 https://doi.org/10.26577/be.2023.v143.i1.011 4. A. Nurgalieva, N.A. Tovma, I. Bianchi Development of a knowledge economy model based on the application of digital technologies in the republic of Kazakhstan//Вестник КазГУ №3, 2023 год. P.83-91 https://economy-vestnik.ksu.kz/index.php/economy-vestnik/article/view/641/576 DOI 10.31489/2023Ec3/83-91 <p>Scopus деректер базасы бойынша рецензияланатын ғылыми басылымдардағы 35 және одан жоғары процентиіндегі мақалалар:</p>

1. Suleyeva, K., Tovma, N., Zakirova, O. Developing emotional intelligence in elementary school children in Russia: verbal and non-verbal communication// Scopus - Education 3-13, 2021. SJR 20210.368, CiteScore - 1.7. Pages 1095-1106. Процентиль -54.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03004279.2021.1934060>

0

<https://doi.org/10.1080/03004279.2021.1934060>

2. Bianchi, I.S., Daehn, C.M., Dávila, G.A., Tovma, N., Shurenov, N. Massive Open Online Courses (MOOCs) as a driver to foster Knowledge in Higher Education Institutions //RISTI - Revista Iberica de Sistemas e Tecnologias de Informacaotthis link is disabled, 2022, 2022(48), P. 59-72. процентиль -8.

<https://scielo.pt/pdf/rist/n48/1646-9895-rist-48-59.pdf>

3. Ferreira, M.S., Antão, J., Pereira, R., ...Tovma, N., Shurenov, N. Improving real estate CRM user experience and satisfaction: A user-centered design approach //Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity, 2023, 9(2), 100076. P. 1- 10. Процентиль 97.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2199853123001786>

6

Scopus индекстелген кітаптағы тараулар.

1. Isaiás Scalabrin Bianchi, Nursultan Shurenov, Nataliya Tovma, Irina Maslova, and Ablaihan Shansharkhanov IT Governance Mechanisms to Foster Digital Transformation in Higher Education Institutions// «Studies in Systems, Decision and Control» *Springer* 2023. P. 79- 99. Процентиль 49.

https://www.researchgate.net/publication/311583589_IT_Governance_Mechanisms_in_Higher_Education

2.Nataliya A. Tovma, Irina A. Maslova, Liudmila V. Popova, Ashirgul K. Seidildayeva, Inna V. Mishchenko Possibilities and Threats of Digitalization for Society// *Advances in Science, Technology and Innovation* // Springer 2023. P.47-49. Процентиль 10.

https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-34256-1_9

3. Tovma, N.A., Fernández-Plazaola, I., Popova, L.V., Aetdinova, R.R., Seidildayeva, A.K. Conceptual Fundamentals and Indicators of Knowledge Economy //*Studies in Critical Social Sciences*, 2023, 254, pp. 75–86. Процентиль 10.

<https://brill.com/display/book/9789004540019/BP000008.xml>

DOI: https://doi.org/10.1163/9789004540019_008

Халықаралық конференцияларда:

1. Angelina Beuzova, Natalya Tovma, Irina Maslova, Marina Vasileva, Inna Mishchenko and Nazym Tulebayeva Internet marketing in the field of higher education // III International Scientific and Practical Conference “Modern Management Trends and the Digital Economy: from Regional Development to Global Economic Growth” (MTDE 2021) - Yekaterinburg, Russia, April 15-16, 2021. P. 1-11.

https://www.shsconferences.org/articles/shsconf/abs/2021/17/shsconf_mtde2021_03003/shsconf_mtde2021_03003.html

<https://doi.org/10.1051/shsconf/202110603003>

2. Товма Н.А. Особенности формирования экономики знаний в условиях глобализации // Международная научно-методическая

	<p>конференция «Финансовая грамотность в трудовых коллективах, предпринимательской и образовательной среде: глобальные и региональные тренды и тенденции. - Российская Федерация, Орел, 2021. С.13-19.</p> <p>3. Shurenov N. Smart city marketing on the example of Almaty. //Международная научно-практическая конференция «Перспективы развития цифровой экономики в России и за рубежом». – Самарская область, г. Тольятти, 2021 год. С. 218-223.</p> <p>Енгізу актілері</p> <p>1) Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитетінің ғылыми зерттеулерін гранттық қаржыландыру шеңберінде жоба бойынша Ресей халықтар достығы университетінің оқу процесіне зерттеу нәтижелері енгізілді: АР09057847 "Қазақстан Республикасын цифрландыру жағдайында білім экономикасын қалыптастыру және дамыту: іске асырудың тұжырымдамалық негіздері мен перспективалары", Ресей Федерациясы, Мәскеу 2021 жыл.</p> <p>2) Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитетінің ғылыми зерттеулерін гранттық қаржыландыру шеңберінде Валенсиядағы политехникалық университеттің оқу процесіне зерттеу нәтижелері енгізілді: АР09057847 "Қазақстан Республикасын цифрландыру жағдайында білім экономикасын қалыптастыру және дамыту: іске асырудың тұжырымдамалық негіздері мен перспективалары" , Валенсия, Испания, 2022.</p> <p>3) Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитетінің ғылыми зерттеулерін гранттық қаржыландыру шеңберінде жоба бойынша Ресей халықтар достығы университетінің оқу процесіне зерттеу нәтижелері енгізілді: АР09057847 "Қазақстан Республикасын цифрландыру жағдайында білім экономикасын қалыптастыру және дамыту: іске асырудың тұжырымдамалық негіздері мен перспективалары", Ресей Федерациясы, Мәскеу 2023 жыл.</p> <p>4) Marmara University оқу процесіне зерттеу нәтижелері, атап айтқанда АР09057847 "Қазақстан Республикасын цифрландыру жағдайында білім экономикасын қалыптастыру және дамыту: іске асырудың тұжырымдамалық негіздері мен перспективалары" жобасы бойынша білім экономикасының моделі енгізілді, Түркия, Стамбул, 2023.</p>
<p>Патент туралы ақпарат</p>	<p>1. Товма Н. А.Қазақстан Республикасының Ұлттық зияткерлік меншік институты берген 2021 жылғы 11 маусымдағы № 18649 "білім экономикасы" деп аталатын авторлық құқық объектісіне құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы куәлік.</p> <p>2. Товма Н.А. Қазақстан Республикасының Ұлттық зияткерлік меншік институты берген 2022 жылғы 11 қарашадағы №30215 "білім экономикасына негізделген қоғам туралы тұжырымдамалық түсініктер" атты авторлық құқық объектісіне құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы куәлік.</p> <p>3. Товма Н.А. Қазақстан Республикасының Ұлттық зияткерлік меншік институты берген 2022 жылғы 8 қарашадағы №30104 "білім және білімге негізделген экономикадағы зияткерлік капитал " деп аталатын авторлық құқық объектісіне құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы куәлік.</p> <p>4. Товма Н.А. Қазақстан Республикасының Ұлттық зияткерлік меншік институты берген 2022 жылғы 7 қарашадағы №30028 "білім экономикасы</p>

	мен ақылды қоғамды қалыптастыру кезінде білім мен ғылымды дамыту – 5.0" атты авторлық құқық объектісіне құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы куәлік.
--	--